

Koninkje lacht en koninkje moordt

ter Essen nog lang door. De mix van Nederlandse en Duitse auteurs, het mengelmoesje van talen en de rond-gesmeten klodders verf laten zich moeilijk tot een soepel geheel omtoveren. Al helemaal niet omdat aan Alfred Jarry's oorspronkelijke stuk *Ubu* een nieuw deel is toegevoegd van de Engelse toneelschrijver Simon Stephens over Ubu's berechting door een internationaal strafhof.

Het eerste deel zit strak in elkaar met acteurs die energiek rondrennen op clownsschoenen en elkaar de gru-

welijkste dingen aandoen. Absurdisme op niveau met de Zwitserse acteur Nicola Mastroberardino als een Ubu die verandert van recalcitrante puber in vileine dictator. Nog enger is zijn vrouw, Frieda Pittoors, die tegelijk oerkomisch en angst-aanjagend over het toneel huppelt en schatert. Helaas zakt de boel erg in tijdens het proces. Ongetwijfeld opzettelijk om het saai van zo'n proces aan te tonen, maar de kijker haalt zuchtend de eindstreep. ●

Orde, tucht en regelmaat. In het koninkrijk Pollonië heerst rust. Dodelijke rust. Wie de dagelijkse gang van zaken in het enorme atelier verstoort, moet het bezuren. Iedereen staat in de uitvoering door Toneelgroep Amsterdam van Alfred Jarry's toneel-

stuk *Ubu* wanden met wetteksten te beschilderen. Maar onruststoker Ubu steekt de draak met iedereen. Ook met de koning. De verf vliegt in het rond en menig kunstwerk sneuvelt.

Wordt het niet tijd om zelf koning te worden, vraagt Ubu's vrouw. Dat lijkt Ubu wel wat. Dus pleegt hij een staatsgreep en eenmaal op de troon raakt hij verblind door de macht en heft zelfs belasting op ademen, seks en de stoelgang. Adel en rechters laat hij uitmoorden. De rode verf begint het schouwtoneel te overheersen. Tot Ubu op zijn beurt wordt weggevoerd en voor een oorlogstribunaal moet verschijnen. De rust keert weder en het proces eindigt met Ubu al-

leen in een cel, wachtend op de dood.

In het hoofd van de toeschouwer maakt deze samenwerking tussen Toneelgroep Amsterdam en Stadtthea-